

Naisjohtajuus oli uutta silloin kun aloitin metsäteollisuudessa 22 vuotta sitten, kertoo Metsä-Botnian tehtaannohtaja Kaija Pehu-Lehtonen.

Metsä-Botniassa on totuttu naisjohtajiin

Metsä-Botnian tehtaannohtaja Kaija Pehu-Lehtonen kokee, että häntä kuunnellaan asiantuntijana eikä naisena. Hän on tekemisissä enemmän kotimaisessa toimintaympäristössä, mutta ei ole huomannut eroa suhtautumisessa kansainvälisissä yhteyksissä.

Metsäteollisuus on perinteisesti miehinen teollisuudenala. Pehu-Lehtonen on ollut alalla vuodesta -86 asti.

-Metsäteollisuus on muuttunut tänä aikana paljon. Teknisten alojen naisopiskelijoiden määrä on lisääntynyt hurjasti. Väliportaissa päättävässä asemassa olevien naisten määrä on meillä sitä kautta lisääntynyt. Alalla on ajan myötä totuttu naisjohtajiin, selventää Pehu-Lehtonen.

Rauma ja alue

Rauman vähät naisjohtajat merkittävässä yrityksissä

PAULA NIITYNEN
Länsi-Suomi, Rauma

Rauman seudulla on noin kymmenisen naista johtavassa asemassa. Lukumäärä on selvästi alle suomalaisen keskiarvon.

-Alueen elinkeinorakenne vaikuttaa eniten naisjohtajien määrään täällä Rauman seudulla. Toimialoista etenkin metalliteollisuus painottuu täällä, selventää toimitusjohtaja Jaako Hirvonsalo Rauman Kauppakamarista.

Päätöksentekijöiden määrä yksityisissä yrityksissä on kasvanut, mutta ero miesten ja naisten välillä on pysynyt pitkään kuitenkin ennallaan. Juu-

ri tehdyn tutkimuksen mukaan päättäjistä naisia on Suomessa 30 prosenttia.

Tarvitaanko lisää naisjohtajia?

Kaksi raumalaista naisjohtajaa ovat hieman eri linjoilla kysyttäessä naisjohtajien määrästä tulevaisuudessa.

-Menestyvien yritysten henkilöstöpolitiikkaan kuuluu henkilöstön suunnitelmallinen kehittäminen ja se, että henkilöstölle tarjotaan tasapuolisesti mahdollisuuksia urakehitykseen ja työssä menestymiseen, painottaa johtaja Kaija Pehu-Lehtonen Metsä-Botniasta.

Toimitusjohtaja Taina Lammi Rauman Akusta työskentelee miesvaltaisella alalla. Hänestä on vääriin puhua vain naisjohtajien lukumäärästä, osaaminen tulisi ottaa myös huomioon.

-Naisilla ja miehillä on erilaisia näkemyksiä. Nämä näkemyserot tulisi yhdistää, pohtii Taina Lammi.

Hänen mielestään naisten perhe-elämä on pahin este naisjohtajien määrän kasvamisessa tulevaisuudessa.

-Yleensä ollaan varovaisia palkattaessa nuoria naisjohtajia, pelätään lasten hankkimista, painottaa Lammi.

Hän uskoo naisellisen johtamistyyliinsä virkistäneen työilmapiiriä selkeästi.

Media kiinnittää huomiota vain naiskiintiöihin

Länsi-Suomi, Rauma

Naisten hallitustyöskentelystä keskustellaan suomalaisessa mediassa pääasiassa naisten lukumääräisen edustuksen ja naiskiintiöiden kautta. Muut ulottuvuudet, kuten osaaminen, monimuotoisuus, asiantuntemus ja naisten aikaansaamat vaikutukset yritysten johtamiseen ja hallitustyöskentelyyn eivät ole viime vuosina olleet mediaa kiinnostavia aiheita.

Nämä tiedot käyvät ilmi Kauppatieteiden maisterin koulutusohjelmasta valmistuvan Sari Heikkisen pro gradu -tutkimuksesta.

Mediassa tuotetaan naisten hallitustyöskentelyyn liittyen

sellaisia käsityksiä, että naisten tehtävänä on muovautua sopiviksi ja päteviksi hallitusjäseniksi. Miehet voivat toimia ja työskennellä puolestaan kuten aikaisemminkin.

Naisia moititaan muun muassa liiallisesta vaatimattomuudesta ja huonosta verkostoitumishalukkuudesta. Heidän tulisi neuvonjohdon rooliaa kehoittavasti tarttua työelämässä annettuihin haasteisiin ja pyrkiä määrätietoisemmin johtamistehtäviin. Samalla heitä neuvotaan huomioimaan, että uralla eteneminen vaatii kovaa työtä ja kehittymistä sekä nöyryyttä.

Sukupuoleen ja tasa-arvoon liittyvät yhteiskunnalliset keskustelut yhdistetään useim-

miten vain naisiin, ikään kuin näihin liittyvät kysymykset ja ongelmat eivät koskettaisi miehiä lainkaan.

Tasa-arvolla viitataan julkisessa keskustelussa useimmiten naisten ja miesten lukumääriin, eikä osaamiseen, asiantuntemukseen ja toimintatapoihin.

Sari Heikkisen pro gradu -tutkimuksessa selvitettiin median näkökulmaa naisten osallistumisesta yritysten johtamisiin.

Heikkinen keräsi tutkimusaineistonsa viidestä suomalaisesta lehdestä vuosilta 2006-2007. Nämä lehdet olivat Helsingin Sanomat, Keski-Suomalainen, Kauppalehti, Talouselämä ja Taloussanomat.

► KOMMENTTI

Mikä tekee naisesta johtajan?

Stereotyyppisesti naisille mahdollisia rooleja organisaatioissa ja työyhteisöissä on luokiteltu usealla eri tavalla. Klassinen esimerkki on Rosabeth Moss Kanterin mukaan neljä roolia: viettelijätär, maskotti, äiti ja rautarouva. Nämä neljä roolia ovat tämän esimerkin mukaan ainoat naisille mahdolliset ja hyväksytyt roolit organisaatioissa.

Viettelijätär on se kurvikas sarjakuvien sihteerikkö, joka on miehille mieleen, mutta heille myös alisteinen.

Maskotti on nuori ja sievä tyttö, jota ei oteta kovin vakavasti, mutta joka on mukava ottaa mukaan erilaisille yrityksen retkille ja muihin tapahtumiin ikään kuin harmittomaksi seuralaiseksi.

Äitimäisen roolin haltija on huolehtiva ja itsensä uhraava.

Viimeisenä on rautarouva, se ainoa nainen, joka on rikkonut lasikaton ja päässyt johtajaksi miesten joukkoon. Hänen roolinsa on kuitenkin hankala. Toisaalta miehet ei-

vät hyväksy häntä joukkoon, koska hän on miesten silmissä kova ja epämaailmallinen. Toisaalta naiset eivät pidä hänestä, koska hän on miehekäs.

Nämä neljä roolia antavat siis varsin rajatun liikkumattoman naiselle organisaatioissa. Vain yksi rooleista on naisjohtajan rooli.

Naisjohtajan uskottava roolimalli on melko miehinen tai sukupuolineutraali korostava. Millainen naisellisempi roolimalli olisi uskottava?

Ainakaan äitimäisyys ei edusta organisaatioissa selkeää aggressiivisuutta, henkistä ja fyysistä kovuutta ja tunteetonta lähestymistapaa kuin perinteinen miehinen johtajuus usein edellyttää.

PAULA NIITYNEN

Kirjoittaja on Länsi-Suomen toimitusharjoittelija.

► Naisjohtajia

- Tehtaannohtaja Kaija Pehu-Lehtonen, Metsä-Botnia
- Talousjohtaja Sirpa Kekola, UPM-Kymmene
- Toimitusjohtaja Taina Lammi, Rauman Akku
- Toimitusjohtaja Hanna-

- Leena Mäkitalo-Suviniemi, ETS-Lindgren
- Toimitusjohtaja Leena Tuomikoski, Finchain
- Viestintäpäällikkö Sinikka Railo Aker Yards Oy
- Yhteiskuntasuhdejohtaja Anneli Nikula TVO